

AZ IGAZSÁG A

CRACK

kokainról

base

crack

rögök

freebase

mondjnemetadrogokra.hu

MIÉRT ÁLLÍTOTTUK ÖSSZE EZT A FÜZETET

Sok minden kering a drogokról a világban — az utcán, az iskolákban, az Interneten és a tévében. Van, ami igaz belőle, és van, ami nem.

Sok dolog, amit a drogokról hallasz, olyan emberektől származik, akik drogot árulnak. Jó útra tért drogdílerek bevallották, hogy képesek voltak bármit mondani másoknak, csak hogy rávegyék őket a drogvásárlásra.

Ne hagyd, hogy átverjenek. Ismerned kell a tényeket, hogy ne válj drogfüggővé, és hogy segíts a barátaidnak is távol maradni a drogtól. Ezért készítettük ezt a füzetet — neked.

A véleményed fontos a számunkra, ezért szívesen hallanánk felőled. Az Interneten megtalálsz minket a **drugfreeworld.org** címen, e-mailt pedig az **info@drugfreeworld.org** címre küldhetsz.

Mi a crack kokain?

A crack kokain az általában por formában lévő hagyományos kokain kristályos formája.* Szilárd tömbökben vagy kristályokban kapható, amelyek színe a sárgától a halvány rózsaszínig vagy fehérig változhat.

A cracket felhevítik és belélegzik. Onnan kapta a nevét, hogy hevítés közben roppanó, pattogó hangot ad.

A crack, amely a kokain legerősebb megjelenési formája, egyben a legveszélyesebb is. A tisztasága 75% és 100% közötti, emiatt sokkal erősebb és intenzívebb, mint a hagyományos kokain.

A crack elszívása lehetővé teszi, hogy a szer gyorsabban eljusson az agyba, és így intenzív és azonnali — ám nagyon rövid idejű — hatást biztosít, amely úgy 15 percig tart. Mivel az anyag

belélegzésekor a függőség még gyorsabban kialakul, mintha azt orron át felszippantanák, a drogos már az első alkalom után függővé válhat.

A kokainra — magas ára miatt — sokáig a „gazdag emberek kábítószerként” tekintettek. Ezzel szemben a cracket olyan alacsony áron árulják, hogy még a tizenévesek is ki tudják fizetni, legalábbis az elején. Az igazság az, hogy amint valaki függővé válik, az ár a magasba szökik a függőség kielégítéséhez szükséges mennyiség arányában.

* Ha további információkat szeretnél a por formában lévő kokainról, olvasd el ennek a sorozatnak *Az igazság a kokainról* című füzetét.

Szlengnevek

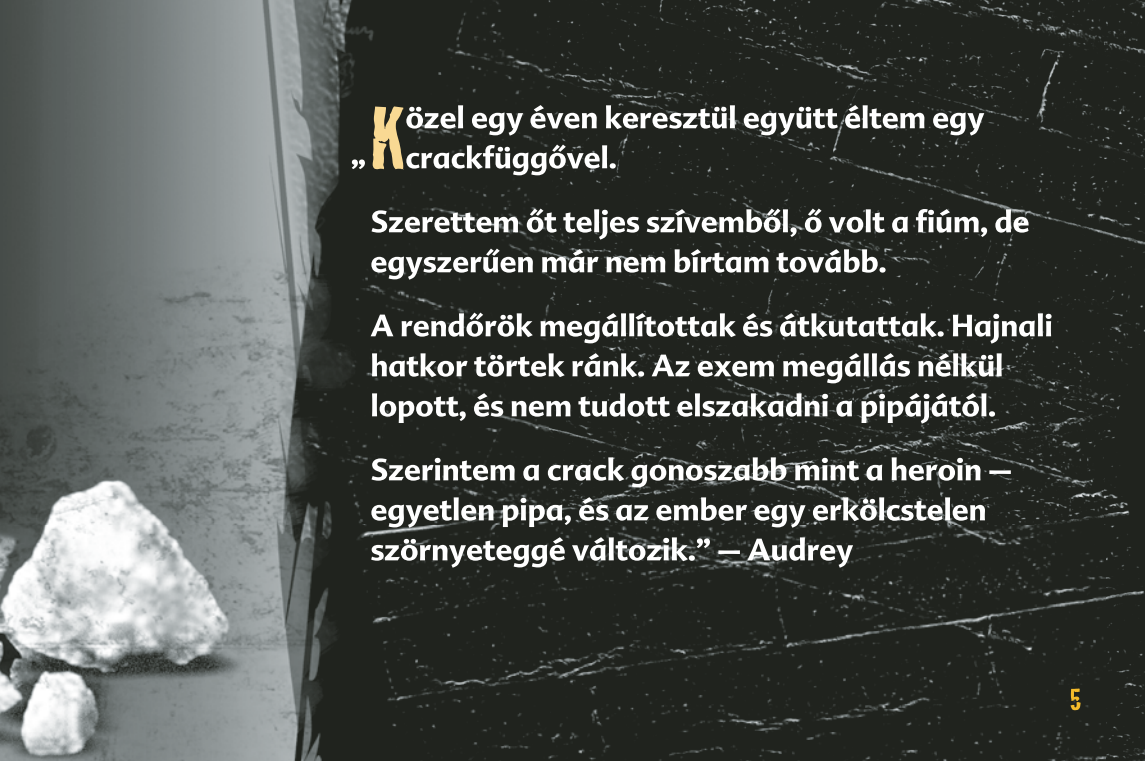
A crack több tucat (amerikai) szlengneve közül a következők a leggyakoribbak:

Magyarországon Amerikában

- rögök
- szikla
- freebase
- base
- crack

- Cloud
- Cookies
- Crack
- Crumbs
- Crunch & munch
- Devil drug
- Dice
- Electric kool-aid
- Fat bags
- French fries
- Glo
- Gravel
- Grit
- Hail
- Hard ball
- Hard rock

- Hotcakes
- Ice cube
- Jelly beans
- Kryptonite
- Nuggets
- Paste
- Piece
- Prime time
- Product
- Raw
- Rock(s)
- Rock star
- Rox/Roxanne
- Scrabble
- Sleet

Közel egy éven keresztül együtt éltem egy „crackfüggővel.

Szerettem őt teljes szívemből, ő volt a fiúm, de egyszerűen már nem bírtam tovább.

A rendőrök megállítottak és átkutattak. Hajnali hatkor törtek ránk. Az exem megállás nélkül lopott, és nem tudott elszakadni a pipájától.

Szerintem a crack gonoszabb mint a heroin — egyetlen pipa, és az ember egy erkölcstelen szörnyeteggé változik.” — Audrey

Nemzetközi statisztikák

Az Egyesült Államok szövetségi bíróságain 2007-ben 5477 személyt találtak bűnösnek a crack kokainnal összefüggő bűnök elkövetésében. E bűnösök 95%-a vett részt crack kokain kereskedelemben.

Európában más a helyzet. Az Európai Kábítószerügyi és Addiktológiai Megfigyelőközpont beszámolója szerint a crack kokain fogyasztása általában a nagyvárosok nagy munkanélküliséggel rendelkező és rossz életkörülményeket nyújtó, kisebbségek által lakott területeire korlátozódik. 2006-ban az európai városok jelentései szerint a crack használók a rehabilitációra jelentkező droghasználó népesség csupán 2%-át tették ki, és a többségüket Nagy-Britanniából jelentették.

Az Egyesült Államokban a 2007-es Nemzeti Droghasználati és Egészségügyi Felmérés kimutatta, hogy 8,6 millió 12 évesnél idősebb fiatal számolt be arról, hogy már használt cracket. A megkérdezett 18 és 25 év közöttiek 6,9%-a állította azt, hogy a felmérést megelőző évben használt cracket. Az amerikai kormány 2007-es jövőkutatási vizsgálatának keretében készített felmérése azt találta, hogy a középiskolák 12. évfolyamos tanulóinak 3,2%-a fogyasztott már crack kokaint valamikor az élete során.

Az Egyesült Államokban a 2006-ban rehabilitációs intézményekben fogadott személyek közül 178 475 esetben a crack kokain volt az a kábítószer, amellyel a leginkább visszaéltek. Ez a rehabilitációs központba felvett összes kokainfogyasztó 71%-át tette ki abban az évben.

A CRACK ÉS A BÜNNÖZÉS

Honolulu, Hawaii

Atlanta, Georgia

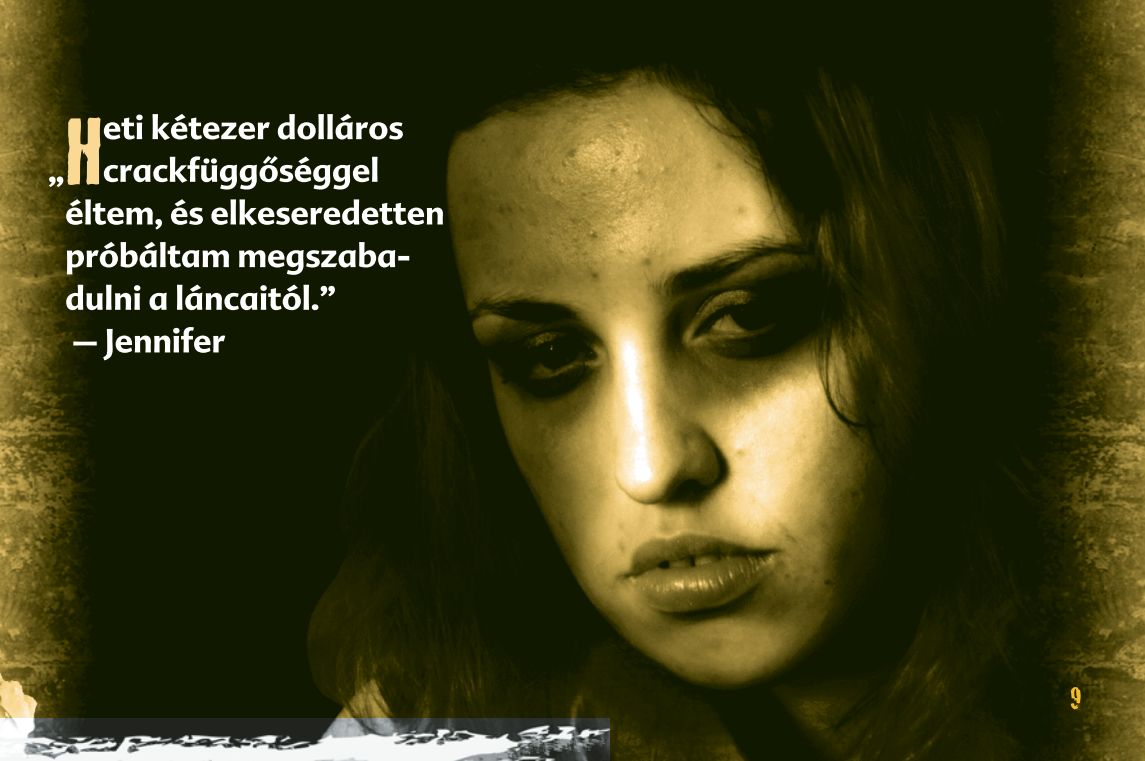
A crack egy nagyon önző drog. Átv teszi az irányítást az életed felett. Gyorsan hatni kezd rád. Ez egyáltalán nem tart sokáig. Nagyon erős sóvárgást kelt benned, és végül azon kapod magad, hogy gyakrabban használsz, mert az utazás már csak rövid ideig tart.” — Peter

Miért okoz a crack kokain olyan könnyen függőséget?

A crack kokain a szellemi függőség kialakításának tekintetében az egyik legerősebb illegális kábítószer. Az agy legfontosabb örömközpontjait izgatja, és szélsőségesen nagy eufóriát okoz. A kényszeres crackhasználat gyorsan kialakul azután, hogy a személy használni

kezdi, mivel a szert szívja, és az így gyorsan bekerül a véráramba. A tolerancia hamar kialakul — a drogfüggő rövid időn belül képtelenné válik ugyanannak az örömnak az elérésére, mint amit az azonos mennyiségű crack kokaintól korábban kapott.

Heti kétezer dolláros
„crackfüggőséggel
éltem, és elkeseredetten
próbáltam megszaba-
dulni a láncaitól.”
— Jennifer

A crack kokain hatásai

MELYEK A CRACK KOKAIN RÖVID TÁVÚ HATÁSAI?

A crack rövid ideig tartó, erős feldobottságot okoz, amelyet azonnal az ellenkezője követ – súlyos depresszió, idegesség és a még több drog utáni vágy. Akik használják, azok gyakran nem esznek vagy alszanak megfelelően. Magas pulzusszám, izomgörcsök és izomrángások fordulhatnak elő náluk. A drog paranoiát*, dühöt, ellenségeséget és idegességet okozhat még akkor is, amikor a személy nem áll a közvetlen hatása alatt.

Attól függetlenül, hogy mennyit vagy milyen gyakran használnak belőle, a crack fokozza a szívroham, az agyvérzés, a görcsök vagy a légzési elégtelenség kockázatát, amelyek bármelyike hirtelen halálban végződhet.

* paranoia: más emberekkel szembeni gyanakvás, bizalmatlanság, illetve más emberektől való félelem.

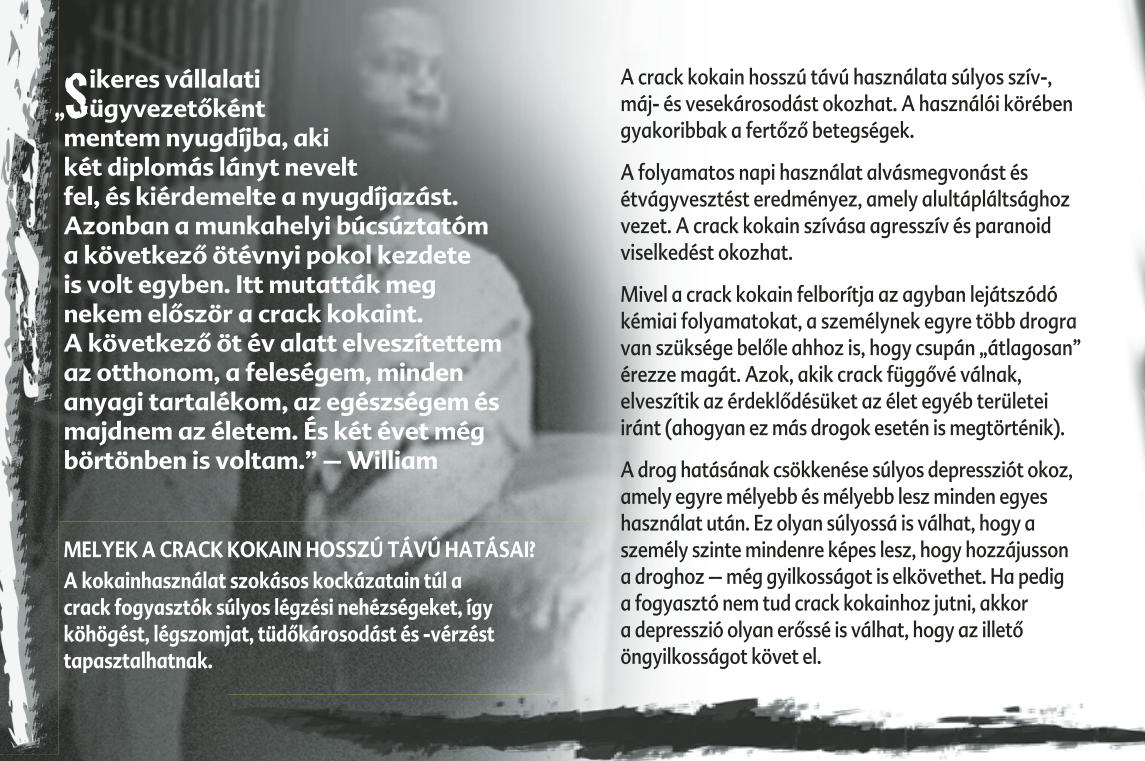

A crack szívása további egészségügyi veszélyeket rejt magában. A cracket gyakran más vegyi anyagokkal keverik, amelyek az elégetésükkor mérgező gázokat termelnek. Mivel a crack füstje nem sokáig marad hatásos, a crack pipák általában nagyon rövidek. Ez gyakran azt okozza, hogy a fogyasztó szája felhólyagzik („crack száj”), mivel az ajkával érintkező pipa mindig nagyon forró.

Másra se tudtam gondolni, mint a crack kokainra. S amikor valaki bármennyit is felajánlott nekem, habozás nélkül rávettem magam, és elvettem tőle. Ez olyan, mintha egy éhezőnek felajánlanál egy egész kenyeret, azzal a feltétellel, hogy kilométereket kell érte gyalognia...

Akkor csaptak össze a fejem felett a hullámok, amikor néhány hétig egyfolytában csak az anyagot szívtam. Egy nap egyszerűen úgy döntöttem, hogy ebből elegendem van – képtelen voltam továbbra is így élni. Megpróbáltam öngyilkosságot elkövetni.

Meg kell próbálnom tovább harcolni... remélem a túlélési ösztönöm bekapcsolódik majd.” – John

Sikeres vállalati
„Sügyvezetőként
mentem nyugdíjba, aki
két diplomás lányt nevelt
fel, és kiérdemelte a nyugdíjazást.
Azonban a munkahelyi búcsúztatóm
a következő ötévnyi pokol kezdete
is volt egyben. Itt mutatták meg
nekem először a crack kokaint.
A következő öt év alatt elveszítettem
az otthonom, a feleségem, minden
anyagi tartalékom, az egészségem és
majdnem az életem. És két évet még
börtönben is voltam.” — William

MELYEK A CRACK KOKAIN HOSSZÚ TÁVÚ HATÁSAI?

A kokainhasználat szokásos kockázatain túl a crack fogyasztók súlyos légzési nehézségeket, így köhögést, légszomjat, tüdőkárosodást és -vérzést tapasztalhatnak.

A crack kokain hosszú távú használata súlyos szív-, máj- és vesekárosodást okozhat. A használói körében gyakoribbak a fertőző betegségek.

A folyamatos napi használat alvásmegvonást és étvágyvesztést eredményez, amely alultápláltsághoz vezet. A crack kokain szívása agresszív és paranoid viselkedést okozhat.

Mivel a crack kokain felborítja az agyban lejátszódó kémiai folyamatokat, a személynek egyre több drogra van szüksége belőle ahhoz is, hogy csupán „átlagosan” érezze magát. Azok, akik crack függővé válnak, elveszítik az érdeklődésüket az élet egyéb területei iránt (ahogyan ez más drogok esetén is megtörténik).

A drog hatásának csökkenése súlyos depressziót okoz, amely egyre mélyebb és mélyebb lesz minden egyes használat után. Ez olyan súlyossá is válhat, hogy a személy szinte mindenre képes lesz, hogy hozzájusson a droghoz — még gyilkosságot is elkövethet. Ha pedig a fogyasztó nem tud crack kokainhoz jutni, akkor a depresszió olyan erőssé is válhat, hogy az illető öngyilkosságot követ el.

Testi és szellemi hatások

RÖVID TÁVÚ HATÁSOK:

Mivel a crack kokaint elszívják, a hatásai sokkal közvetlenebbek és erősebbek, mint a por alakú kokainé.

- étvágytalanság
- megnövekedett pulzusszám, vérnyomás és testhőmérséklet
- összeszűkült erek
- szaporább légzés
- kitágult pupillák
- rendszertelen alvás
- émelygés
- túlfeszítettség
- furcsa, kiszámíthatatlan, néha erőszakos viselkedés
- hallucinációk, túlérzékenység, ingerlékenység
- tapintási hallucinációk, ami olyan érzést okoz, mintha bogarak mászkálnának az ember bőre alatt

- felfokozott eufória
- aggódás és paranoia (tébolyodottság)
- depresszió
- erős sóvárgás a kábítószer után
- pánik és pszichózis (elmebaj)
- a nagy adagok (akár csak egyetlen egyszer is) izomrángásokhoz, rohamokhoz és hirtelen halálhoz vezethetnek.

HOSSZÚ TÁVÚ HATÁSOK:

- visszafordíthatatlan károsodás a fül és az agy véredényeiben; magas vérnyomás, amely szívrohamhoz, agyvérzéshez és halálhoz vezethet
- máj-, vese- és tüdőkárosodás
- erős mellkasi fájdalmak
- légzési elégtelenség
- intravénás használat esetén fertőző betegségek, kelések és tályogok

- alultápláltság, súlyvesztés
- a fogak állapotának súlyos leromlása
- hallási és tapintási hallucinációk
- szexuális problémák, a nemi szervek károsodása, terméketlenség (nőknél és férfiaknál egyaránt)
- tájékozódási zavarok, apátia, kimerültség
- ingerlékenység és hangulatzavar
- gyakran előforduló veszélyes magatartás
- önkívület vagy pszichózis
- súlyos depresszió
- tolerancia és függőség (akár egyetlen használat után is)

Gyerekek:

A crack kokain

legártatlanabb áldozatai

A crack kokain legártatlanabb áldozatai azok a csecsemők, akiknek az anyja a terhessége alatt használta a szert. A March of Dimes nevű nonprofit szervezet, melynek célja a terhes anyák és a csecsemők egészségének védelme, arról számolt be, hogy a terhesség alatt fogyasztott kokain, legyen az por vagy crack formában, számtalan módon hatással lehet az anyára és még meg nem született gyermekére. A terhesség

első hónapjai során növekedhet a vetélés kockázata. Azt is okozhatja, hogy a magzat agyvérzést, maradandó agykárosodást vagy szívrohamot kap.

A Nemzeti Kábítószer-visszaélési Intézet arról számolt be, hogy a terhesség alatti crack kokain fogyasztás később jelentős problémákat okozhat a gyermek életében.

Megmutatták, hogy milyen „cigarettába sodort crack kokaint szívni, és onnantól kezdve semmi sem működött. Bulizni voltam néhány haverral, akikre akkoriban közeli barátokként tekintettem. És tudod, igaz, amit a crackról mondanak: amikor először kipróbálsz... na olyan magasra soha nem jutsz fel még egyszer... És a crack teljesen tönkretett. Teljesen átvette felettem az irányítást.

A crack kokain tönkretette a jó híremet, az önértékelésemet és az önbecsülésemet.” — Diane

A crack kokain rövid története

Míg a kokacserje leveleinek bódító szerként való használata 3000 évre nyúlik vissza, a crack kokaint, a kokain kristályos formáját csak az 1970-es években, a kokain térhódításának időszakában fejlesztették ki, és a használata az 1980-as évek közepén terjedt el.

Az amerikai Drogrendészeti Hivatal szerint az 1970-es évek végére már hatalmas mennyiségű kokainport szállítottak az Egyesült Államokba. Ez azt okozta, hogy a kábítószer ára akár 80%-kal is csökkent. Amikor a drogkereskedők azzal kerültek szembe, hogy illegális termékük ára csökken, a port átalakították „crackké”, a kokain szilárd alakjává, amelyet el is lehetett szívni.

A kokainnak ezt a formáját, amelyet kis darabokra vagy „rögökre” törtek, már kisebb adagokban, több embernek és nagyobb haszonért tudták

A crack volt a dilerek álma: azonnali feldobottságot okoz, és a használóit nagyon rövid időn belül függővé teszi.

eladni. Olcsó volt, egyszerűen előállítható, könnyen használható, és az árusok számára nagyon jövedelmező.

A jelentések szerint a crack már 1980-ban megjelent Los Angelesben, San Diegóban, Houstonban és a Karib-tengeren.

A szer használatában bekövetkezett legnagyobb növekedés a „crackjárvány” időszak alatt történt, 1984 és 1990 között, amikor elterjedt Amerika városaiban. A crackjárvány drámai mértékben megnövelte a kokainfüggő amerikaiak számát. 1985-ben 4,2 millióról 5,8 millióra emelkedett azoknak a száma, akik rendszeres kokainhasználatról számoltak be.

1986 végére a crack 28 államban és Washingtonban is hozzáférhető volt. 1987-re a jelentések szerint a cracket 4 kivétellel az Egyesült Államok minden államában be lehetett szerezni. Azóta a kábítószer használata továbbterjedt Észak- és Dél-Amerikába, illetve Európába, valamint a világ többi részébe.

Nagy-Britannia 2002-ben tapasztalta meg a saját „crackjárványát”, mivel a segítséget igénylő crackfüggők száma abban az évben közel 50%-kal emelkedett. Nagy-Britanniában 2000 és 2006 között 74%-kal nőtt a razziákon lefoglalt kokain mennyisége.

Az európai crack kokain használók többsége három városban, Hamburgban, Londonban és Párizsban él. A jelentések szerint a crack kokain használata Franciaország három tengerentúli tartományában, Guadeloupe-ban, Francia Guyanában és Martinique-ben is jelentős probléma, továbbá Hollandia bizonyos közösségeiben is.

Amit a drogdílerrek mondanak neked

A mikor tinédzsereket egy felmérés során arról kérdeztek, hogy miért kezdtek el drogozni, 55%-uk azt válaszolta, hogy a barátaik nyomására tették. Menők és népszerűek akartak lenni. A dílerrek tudják ezt.

Barátként közelítenek hozzád, és felajánlják, hogy „segítsenek” neked „valamivel, ami majd feldob”. A drog „segíteni fog neked beilleszkedni”, vagy „vagány leszel tőle”.

A drogdílereket az elérhető haszon motiválja, s ezért bármit mondhatnak neked, hogy megvedd a drogot. Azt mondhatják: „próbáld csak ki egyszer a cracket, és minden rendben lesz; minden gond el fog tőle tűnni.”

Amíg megkapják a pénzüket, a drogdílereket nem érdekli, hogy a drogok tönkreteszik az életed. Őket kizárólag a pénz érdekli. Volt dílerrek beismerték, hogy vevőiket „gyalogoknak tekintették egy sakkjátszmában”.

Ismerd meg a tényeket a drogokról. Hozd meg a saját döntésed.

Az igazság a drogokról

A drogok lényegében mérgek. A bevett mennyiség határozza meg a hatást.

Egy kis adag serkentőszerként hat (felgyorsít). Egy nagyobb adag nyugtatóként hat (lelassít). A még nagyobb adag méregként hat, és akár meg is ölheti a személyt.

Ez minden drogra igaz. Csak a hatás eléréséhez szükséges mennyiség különbözik.

De sok drognak van még egy hátránya: az, hogy közvetlenül az elmére fejt ki a hatását. Eltorzíthatja a droghasználó érzékelését azzal kapcsolatban, hogy mi történik körülötte. Ennek eredményeként a személy tettei nagyon furcsák, ésszerűtlenek, értelmetlenek, sőt pusztítóak lehetnek.

A drogok minden érzetet meggátolnak, a kellemeseket és a kellemetleneket egyaránt. Tehát, bár a drogok rövid távú segítséget nyújthatnak a fájdalom csillapításában, ezzel együtt rombolják a képességeket és az éberséget, valamint zavarossá teszik az ember gondolkodását.

A gyógyszerek olyan drogok, amelyek célja gyorsítani, lassítani vagy megváltoztatni valamit a tested működésében annak érdekében, hogy a tested jobban működjön. Néha szükség van rájuk. De ettől még ugyanúgy drogok: serkentőszerként vagy nyugtatóként hatnak, és a túl sok gyógyszer megölhet. Tehát ha a gyógyszereket nem úgy használod, ahogy kell, akkor ugyanolyan veszélyesek lehetnek, mint az illegális kábítószer.

Az igazi megoldás az,
hogy megismerjük
a tényeket, és már
előre hozzá sem
nyúlunk a drogokhoz.

MIÉRT FOGYASZTANAK AZ EMBEREK DROGOKAT?

Az emberek azért szednek drogokat, mert valamit meg akarnak változtatni az életükben.

Íme néhány ok, amelyet a fiatalok mondtak arra a kérdésre, hogy miért kezdtek drogokat szedni:

- be akartak illeszkedni
- menekültek, vagy lazítani akartak
- unatkoztak
- hasonlítani akartak a felnőttekre
- lázadni akartak
- kísérleteztek.

Az emberek azt hiszik, hogy a drogok jelentik a megoldást, ám a drogok végül csak problémát jelentenek.

Bármilyen nehéz is szembenézni a problémáinkkal, a droghasználat következményei mindig rosszabbak, mint az a probléma, amit meg szeretnénk oldani. Az igazi megoldás az, hogy megismerjük a tényeket, és eleve el sem kezdünk drogokat szedni.

REFERENCIÁK

European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, *State of the Drug Problem in Europe, 2008*

U.S. Drug Enforcement Agency *Fact Sheet on Cocaine*

National Institute of Drug Abuse: *NIDA Info Facts: Crack and Cocaine*, April 2008

United Nations Office on Drug and Crime, *World Drug Report 2008*

“Crack Facts & Figures,” Office of National Drug Control Policy, 2008

“Illicit Drug Use During Pregnancy,” March of Dimes

“Research Report Series — Cocaine Abuse and Addiction,” National Institute on Drug Abuse (NIDA)

“Drug and Alcohol Use and Related Matters Among Arrestees 2003,” Zhiwei Zhang, Ph.D., National Opinion Research Center

“Cocaine use among young reaches shocking levels,” thisislondon.co.uk

“Monitoring the Future, Overview of Key Findings 2007,” NIDA

UN Office on Drugs and Crime Annual Report 2008

DEA History Book, 1985-1990

“Crack ‘epidemic’ fuels rise in violent crime,” *The Observer*, 17 Feb 2002

FÉNYKÉPEK:

Borító: DEA/drogok;
IFC: Corbis; 5. és 8. oldal:
DEA/drogok; 12. oldal: az
Infomagination.org jóvoltából.

Több millió ilyen füzetet osztottunk már ki a világon, összesen 22 nyelven. Ahogy egyre újabb drogok jelennek meg az utcákon, és egyre többet tudunk a hatásairól, ezeket a füzeteket naprakésszé tesszük, illetve újakat állítunk össze.

A füzeteket a Drogmentes Világért Alapítvány adja ki, amely egy Los Angeles-i központú nonprofit, közhasznú szervezet.

Az Alapítvány oktatási anyagokkal és tanácsokkal látja el, valamint összehangolja nemzetközi drogmegelőzési hálózatát. Fiatalokkal, szülőkkel, pedagógusokkal, önkéntes szervezetekkel és kormányhivatalokkal dolgozik együtt — bárkivel, aki szeretne segíteni az embereknek abban, hogy drogmentes életet éljenek.

TÉNYEK, AMELYEKET TUDNOD KELL

Ez a füzet egy olyan sorozat része, amely tartalmazza a tényeket a marihuánáról, az alkoholról, az ecstasyról, a kokainról, a crack kokainról, a kristálymetrőről és a metamfetaminről, az inhalánsokról, a heroinról, az LSD-ről és a vénköteles szerekkel való visszaélésről. Ezeknek az információknak a birtokában az olvasó lehetőséget kap, hogy a drogmentes élet mellett döntsön.

További információk, illetve e füzet vagy a sorozat más füzeteinek további példányai kaphatók a következő elérhetőségeken:

Foundation for a Drug-Free World
1626 N. Wilcox Avenue #1297
Los Angeles, CA 90028 USA
drugfreeworld.org
info@drugfreeworld.org
1-818-952-5260

A Drogmentes Világért
Alapítvány magyarországi
csoportja, Budapest
Könyves Kálmán körút 76
1087
info@drogmentes.hu
www.drogmentes.hu
info@mondjnemetadrogokra.hu
www.mondjnemetadrogokra.hu
Telefonszám: (36) 1-352 1797